

A Szentháromság szeretete a családban

A mai napon a leányfalui római katolikus egyházközség templomának búcsúünnepét tartjuk, mely templomot az ősök a Boldogságos Szűz Mária szülei, Szent Joakim és Szent Anna tiszteletére emelték. Az ő életük ismerete teszi egyértelművé számunkra azt a keresztény sejtést, hogy az Isten nagy műveit általában nagy próbatételek előzik meg. Gyermektelenségük miatt egymástól elbujdosó emberek keserűsége után virradt fel üdvösségünk hajnalcsillaga. A hűségben állhatatos szülők végül is megáldott szerelméből született a Megváltó Édesanyja. Így lett Szent Anna és férje, Szent Joakim a gyermeket kérő és váró hitvesek közbenjárója. Milyen jó lenne, ha Mária szülei kieszközölnék ezt a kérő és váró vágyakozást a mai házasságok számára! Ehhez azonban mindenekelőtt szeretetteljes, harmonikus, boldog, szentségi házasságkötések sokaságára lenne szüksége a mai magyar társadalomnak.

Bizonyára mindannyian találkoztunk már áldott állapotban lévő asszonnyal, gyermeket váró kismamával, aki óvón, védelmezőn simogatja a benne fogant életet és azzal beszélget, aki szavakkal ugyan nem tud még válaszolni, de minden összetartozásnál hangosabb jeleket dobol, a szíve alatt.

Minden gyermeket váró fiatalasszony a megvalósult egység embere. Írók, költők, művészek, vagy akár mi is, mondhatunk szépeket az élet elfogadásáról, de igazából ők azok, akik ténylegesen vállalják az életet. Jöhetnek pszichológusok, sorakozhatnak papok, zengedezhetnek bölcs tudósok ódákat az anyaság boldogságáról, ám egyetlen édesanya-jelölt többet tud mindannyiuknál. Azért, mert ő együtt él gyermekével és csak mosolyog azokon, akik megmagyarázzák neki, hogy ezt az együttélést miként csinálja. Mintha egy művirág akarná megmondani az orgonának, hogy hogyan kell illatoznia. Minden kismama valódi élő-gyerek-szobrász, olyan művész, akinek alkotása nemcsak „majdnem”, hanem valóban megszólal majd... A gyermeket váró édesanya a maradandóság megnyilvánulása, a kikezdetetlen idő, az életre mondott igen győzelme. Nagyon jól tudta ezt Szent Joakim és Szent Anna is, ezért vágyakoztak annyira egy gyermek után.

Kedves Testvérek! Az előbb említett harmonikus, boldog, szentségi házasság létrejöttéhez elengedhetetlenül szükséges a fiatalok teljes

elköteleződése, azaz az édesanya visszavonhatatlan igen-je, az édesapa visszavonhatatlan igen-je és természetesen: a család igen-je.

Ami az anya igenjét illeti, tudnunk kell, hogy Szent Anna példájához hasonlóan minden jó asszony bibliai gyökerekből él, mert attól válik erőssé, akit védelmeznie kell. Az úgynevezett „gyenge nőről” alkotott mende-mondát íróasztal mellett görnyedő férfiak találtál ki, akik – állítom – két hétig se tudnák vállalni azt a gondoskodást, amit egy édesanya, egy „gyenge nő” magától értetődően természetesnek tart.

Vegyünk egy egyszerű, bibliai példát: amikor a Boldogságos Szűz Mária Gábor főangyaltól megtudja, hogy édesanya lesz, először zavarba jön, aztán elkezd gondolkodni. És ez a gondolkodó leány azonnal megkapja a bátorítást: Isten gondoskodik majd arról, hogy kapott küldetéséhez ereje legyen... „Ne félj, Mária! Kegyelmet találtál Istennél.” (Lk 1,31) És ez a „Ne félj!”- biztatás a gyermeket várók boldogságának és biztonságának a gyökere. Ezért lesz erős, édesanyává érésének idején az elkényeztetettnek vélt leány, ezért válik felelősségteljes felnőtté a szeleburdi fruskának tűnő tini, ezért tanul meg főzni, mosni, takarítani, rendet tartani a fő rendetlenkedő és él teljes életet övéi körében, mihelyt méhében fogant és fiút vagy leányt szült. Mert a teljes értékű ember attól lesz naggyá, hogy vállalja önmagát!

„Az igazi szeretet nem igyekszik a különbségeket legyalulni, hisz valószínűleg ezeket találja vonzónak” – írja Károlyi Amy „A társ”-ról. Az Isten-álmolta ember, a férfinak és nőnek teremtett ember – József Attila szavaival élve – tisztában van azzal, hogy önmagában nem fűrösztheti meg arcát, csak a Másik Emberben találhat magára. Éppen ezért a harmonikus házassághoz, az új élet vállalásához, a boldog anyasághoz kevés az édesanya igenje; rendkívül fontos a Társ válasza, az *édesapa igenje is!* Amint kiviláglik ez az újszövetségi Szentírásból is, hogy az Isten ezért gondoskodik arról, hogy a Szentlélek Mátkájának, a szó evilági értelmében is legyen „párja”, aki kézen fogja, védelmezi, mellette áll hűségesen a világ zűrzavaraiban.

Szent József – a férfi – ugyanúgy rászorul az isteni megerősítésre, mint jegyese, Mária. Először ő is értetlenül és tétlenül áll a titok ajtaja előtt, amíg meg nem hallja az égi küldött szavait: „József, Dávid fia, ne félj attól, hogy feleségül vedd Máriát, hiszen a Szentlélektől van áldott állapotban.” (Mt. 1,20)

Testvéreim! Óriási szükség van erre a „Ne félj!”-re. Minden férfinak, minden fiatalembernek szüksége van rá! Ne félj az új élettől! Ne félj attól, hogy szegényebbek lesztek és többet kell majd dolgoznod, hogy zajos lesz a család és nem lesz nyugtod. Ne félj attól, hogy szomszédaid, munkatársaid kinevetnek, hogy esetleg jövőre sem mehetsz külföldre és továbbra is kétkerekűn szaladgálhatsz a CBA-ba tejért, kenyérért, mert neked másféle gazdagság adatik, örök életre szóló, semmi mással nem helyettesíthető öröm.

Ne félj! – üzeni az Isten, mert majd én kárpótollak téged gyermeked mosolyával, kitárt karjával, mesédre figyelő arcával, a testvérekkel való játék kacagásával, első szavának győzelmével, labda után igyekvő totyogásával. Esténként majd az öledbe ülök – mondja az Isten - és magadhoz ölelve simogathatod a fejem. Játzópajtásod leszek, és várom, ahogy jobbról-balról megcsókolsz elalvás előtt. Józsefem lehetsz, gyermekért felelős férfi, akinek érdemes haza mennie, mert az ablakból lesem közeledtét.

Az igazi családi boldogsághoz kettős igen szükséges, kettős felelősség, és ehhez a gyönyörű gondhoz mindkét ember megkapja az isteni bátorítást: Ne félj! Ennek a bátorításnak az elfogadásával jön létre a *harmadik igen, a család igenje*. Az összetartozás, az elfogadás, egy életre szóló kitartás, hűség és szeretet igenje. A házasság szentségében stólával összekötött kezek egységének igenje. Elengedhetetlenül szükséges ez a kézfogás, ez az egység a házastársaknak is, és a gyermekeknek is.

A Fóti Gyermekváros egykori igazgatója Barna Lajos nyilatkozott sok évvel ezelőtt a következőképpen: „Túl nagy az intézeti tapasztalatom ahhoz, hogy ne tudjam: a gyereknek a vér szerinti család a legjobb. Ennél egyelőre sehol sem tudtak alkalmasabbat kitalálni. Ezért vagyok válásellenes és ezért aggaszt a statisztika. Ezért fáj, ha azt látom, hogy a családi élet kereteinek lazulása a gyermeket fenyegeti. És ezért szeretném, ha az én négy gyermekem és a Fóton felnőtt fiatalok valamennyien szentségnek éreznék a családot.” (Nők Lapja, 1977. nov.26.)

Úgy vélem, nekünk idősebbeknek igen fontos feladatunk a fiatalok szemét felnyitni és a szentségi házasságról alkotott gondolkodásmódjukat pozitív értelemben formálni. Mindannyiunknak tudnunk kell, hogy a család őstípusa a Szentháromság, aki megnyílt felénk, Krisztusban megtörtént a teljes önközlés és kiengesztelődés, a

feltétlen szeretet alapszentsége pedig az Egyház, és ebbe ágyazódik bele a házasság. A házasságról mi nem a biológia, vagy a szerződéselmélet felől gondolkodunk, hanem a Szentháromság felől. Hogy a házasságban hogyan éljünk, ahhoz a fő minta nekünk nem a szociológia, a biológia, a jog, hanem a Szentháromság szeretete, ami Krisztusban jelent meg számunkra.

Így nézve minden házasság hivatás, és hivatásként is kell megélnünk. Ha pedig hivatás, akkor néznünk kell a meghívottság eredetét, célját és dinamikáját. A hivatás soha nem jelent predestinációt, eleve elrendelést, hanem szünergiát, együttműködést az ember szabadságával: akit szabadon választunk, azt áldja meg az Isten, azt fogadja el. A házasság célja egyértelműen az üdvösség: vagyis azzal kössek házasságot, akivel „jobban, könnyebben” üdvözülhetek, mint nélküle. Azzal kössek házasságot, akinek a légkörében a gyermekeink üdvözülnek. A házasság teológiájában is a fő perspektíva: az üdvösség.

Így az esetleges mélypontokon is aszerint tervezünk-döntünk, hogy mi válik az én, a házastársam, a gyermekeink üdvösségére. Mit nem fogunk megbánni az üdvözülés kapujában? A hűséget biztosan nem!

A házasság misztériumának helyes megközelítéséhez fontos a gondolatvilágunk ápolása. Ha jól belegondolunk, tulajdonképpen egész életvezetésünk következmény: a gondolkodásmódunk következménye. „Ki mint gondolkodik, úgy is él. Ki mint gondolkodik a másikról, úgy is él vele” – mondja Demmer. Aki jól, boldogan akar élni a házasságában, családjában, az gondolkodjon jól a családról és a másikról. Ezért aki harmonikusan, szépen akar élni, az viseljen aktív módon gondot a gondolkodásmódjára!

Említettem már az igenek fontosságát és annyit tennék még hozzá, hogy ezeket az igeneket ki kell imádkozni, és az „igen” kiimádkozottságát pedig őriznünk kell! Életünk nagy döntéseit ki kell imádkoznunk, mert szükséges hozzá a Mennyei Atya igenje is. Maga Krisztus is ezt tette: minden nagy döntése előtt (apostolok kiválasztása előtt, pogány vidékre lépése előtt) hosszan imádkozott, még nagycsütörtök este is. Végző soron mindannyian ugyanazt tesszük Krisztussal: kutatjuk a Mennyei Atya akaratát, és amire az Atya küld bennünket, azt rendkívüli erővel tudjuk megvalósítani. Ha kiimádkoztuk, hogy itt a helyünk, ő a házastársunk, akkor hihetetlen pszichés energiát, Szentlélektől eredő dinamikát nyerünk az életünkben. Persze az Atyának egyetlen akarata van, „hogy minden

ember üdvözljön (1Tim 2,4)”. Amit Ővele döntünk el, abban és azt Ő segít megvalósítani. Házasságunk be van ágyazva a szövetség teológiájába, így Isten is hűségesen segít végigvinnünk a házasságunkat, hiszen Jahve hűséges. Az Isten rövid mondatai, kedves teológiai igazságok, bibliai történetek: egy életen át a szívünkben, az agyunkban ragyognak és ezeket az igazságokat tudatosan forgatni kell a fejünkben, a lelkünkben.

És még valami: az egyszer meghozott „igen” örömét, szép oldalát tudatosan kell ápolnunk. Házasságkötés, gyermekszületés öröme: csodálatos öröm – ami aztán megszokottá, rutinossá, természetessé válik. Ha pedig az „igenek” öröme megszokottá válik, akkor a húsunkba kezd vájni mindaz a „nem”, ami ezzel az „igennel” jár. Ha a döntés örömét szívünkben nem őrizzük meg, akkor a döntés árnyoldala, vesztesége kezd súrolni, sőt, túlsúlyba kerülni bennünk. Tudni kell megőrizni azt az örömet, amit akkor éreztem, amikor a több milliárd nő közül megnyertem őt, az igazit: s ez nem természetes dolog, hanem óriási, kivételes ajándék, hatalmas öröm – és ma is az! Tudomásul kell vennünk, hogy a nem választott alternatívák egy életen át árnyékként kísérnek minket, és ezekkel folyamatosan békét kell kötnünk – a saját döntésünket pedig annál elszántabban követnünk. Simone Weil írja bölcsen: „Meg kellene tanulnunk vágyakozni arra, ami a mienk.” Nem arra irigykedni, ami nincs, hanem arra vágyani, ami van!

A férfi és a nő az Úr oltára előtt, egymásnak kimondott igenje Anyaszentegyházunk tanításában *szentségi igen*. Templomunk védőszentjeinek búcsúünnepén kérjük Szent Joakim és Szent Anna közbenjárását ahhoz, hogy fiataljaink az elhangzott gondolatok jegyében, felismerjék a szentségi házasság pótolhatatlan jelentőségét, hogy ne féljenek függetlenségüket feladni és teljes elkötelezettséggel kimondani egymásnak az igent, az édesanya, az édesapa és a család igenjét az élet továbbadására, és nem utolsó sorban, hogy merjék önmagukat, egymást, egész életüket, véges szeretetüket és törékeny jóságukat teljesen rábízni emberszerető Istenünk végtelen szeretetére és gondviselő jóságára. Ámen.

Szilágyi János, igazgató, Leányfalu, 2011.07.24.
(Tengernek Csillaga, XVII/1.)